

AKADEMİK İÇSEL MOTİVASYON ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Hamit Coşkun
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Fen- Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü
hamitcoskun2000@gmail.com.

Arş. Gör. Öznur Göçmen
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü
oznurgocmen@yandex.com

Doç. Dr. Abdullah Durakoğlu
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Fen- Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü
adurakoglu06@gmail.com.

Özet

Ülkemizde motivasyon değerlendirmesi oldukça önemli konulardan biridir. Son zamanlarda akademisyenlerin motivasyonunu değerlendiren ölçek çalışmaları olmasına rağmen, öğrencilerde akademik içsel motivasyonu değerlendiren ölçek bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğrencilerde Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği' nin Türkçe' ye uyarlanıp güvenilirlik ve geçerlilik incelemesinin yapılmasıdır. Ölçek, 28 maddeden oluşan 7' li likert tipi bir ölçektir. Araştırmaya toplam değişik bölümlerde okuyan 380 katılımcı katılmıştır. Ondört farklı çalışma ile ölçeğin güvenilirliği ve geçerliği test edilmiştir. Yapılan analizlere göre, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı yeterli düzeyde bulunmuştur (Cronbach alfa katsayısı: .90). Faktör analizi sonucu ölçek maddelerinin üç boyutu ölçtüğü görülmektedir ve bu üç boyut toplam varyansın % 57.94'ünü açıklamaktadır. Ayrılık geçerliği için ise, Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nden alınan puanlar ile Sosyal Beğenirlik Ölçeği'nden alınan puanlar arasındaki ilişki incelenmiş ve ölçeğin Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile anlamlı bir ilişkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir ($r = 22, p > .05$). Bu bulgular, ilgili literatür ışığı altında tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği, geçerlik, güvenilirlik.

ACADEMIC INTRINSIC MOTIVATION SCALE: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Motivation assessment in our country is one of the most important issues. Although there have been scale studies evaluating the motivation of academicians recently, there is no scale evaluating academic intrinsic motivation in students. The aim of this study was to adapt the Turkish Academic Motivation Scale to Turkish and to examine reliability and validity. This scale is a 7-point Likert-type scale consisting of 28 items. A total of 380 participants participated in the study. The reliability and validity of the scale were tested with fourteen different studies. Findings showed that the internal consistency coefficient of the scale was sufficient (Cronbach alpha coefficient: .90). The factor analysis showed that scale items seemed to measure three dimensions and these three dimensions explained 57.94% of total variance. The relationship between the scores obtained from the Academic Intrinsic Motivation Scale and the scores of the Social Desirability Scale was examined and it was found that the scale did not have a significant relationship with the Social Desirability Scale ($r = 22, p > .05$). These findings are discussed under the light of relevant literature.

Keywords: Academic Intrinsic Motivation Scale, validity, reliability.

GİRİŞ

Motivasyon, genel olarak, davranışı yönlendiren ve davranışın devamını sağlayan bir güç olarak tanımlanmaktadır. Motivasyon, bilginin yapılandırılmasında ve kavramsal değişim süreçlerinde önemli bir etken olarak kabul edilir (Palmer, 2005). Bu nedenle motivasyonun akademik bir yönü bulunmaktadır.

Motivasyon, öğrencilerin yaratıcılıkları, öğrenme stilleri ve akademik başarıları üzerinde önemli ve etkili bir faktör olarak kabul edilmektedir (Kuyper, Van der Werf & Lubbers, 2000). Motivasyonun öğrenme ve davranış üzerindeki bu etkileri, bilinmesine ve kabul edilmesine rağmen öğretim tasarımında nasıl kullanılacağı ve ne anlama geldiği pek bilinmemektedir (Dede ve Yaman, 2008). Öte yandan, motivasyonun akademik başarıyla ilişkisi konusunda çok sayıda araştırma bulguları mevcuttur. Örneğin, motivasyonu yüksek öğrencilerin, motivasyonu düşük öğrencilere göre sınıf içi etkinlik ve görevlerde daha fazla çaba ve azim gösterme eğiliminde oldukları tespit edilmiştir (Wolters & Rosenthal, 2000).

Akademik içsel motivasyon, üniversite başarısı için temel faktörlerden biridir (Shia, 1998). Ayrıca içsel motivasyon yüksekliği kaliteli öğrenme ve yaratıcılık ile sonuçlanmaktadır (Ryan & Deci, 2000). İçsel motivasyon, Dev (1997) tarafından üç şekilde tanımlanmıştır; (a) merakla kaynaklanan bilme ihtiyacı; (b) bir işle veya aktiviteyle uğraşma arzusu ve (c) katkıda bulunma arzusu (Shia, 1998). Deci ve Ryan (1985)' a göre, içsel motivasyon organizmanın uzman ve azimli olma ihtiyaçlarından doğmaktadır (Shia, 1998).

Öte yandan, dışsal motivasyonu olanlar bir ödül olduğunda motive olmaktadır. Bir öğrencinin sınava, kendisine ödül olarak alınacak bir telefon için çalışması dışsal motivasyona bir örnektir. Dışsal motivasyonun temelinde araştırılması gereken iki dışsal faktör bulunmaktadır. Bunlar güç motivasyonu ve başarısızlık korkusudur (Shia, 1998).

Güç motivasyonu, çevreyi kontrol etme ihtiyacıyla beraber güçle ilgili hislerden oluşmaktadır. Güç motivasyonuna sahip bir öğrenci zorluklar karşısında pes ederken; içsel motivasyona sahip öğrenciler zorlu işleri sürdürmeye devam etmektedirler (Shia, 1998). Başarısızlık korkusuna sahip öğrenciler ise bu korkudan kaçınmanın tek yolunu, ödevler veya görevlerden kaçınmada bulabilirler. Yapılan araştırmalara göre; başarısızlık korkusu en çok, bu tarz öğrencilere orta derecede zor olan ödevler verildiğinde fark edilmektedir (Hoyenga & Hoyenga, 1984; Akt. Yılmaz ve Çava, 2007). Çünkü bu öğrenciler zor ödevlerde başarısız olacaklarını düşünürler ve genellikle nispeten basit ödevlerde başarı gösterirler. Sonuç olarak, bu iki faktör de içsel motivasyonun özelliklerini açıkça engellemektedir. Üstelik sadece olumlu davranışları engellemekle kalmazlar, aynı zamanda öğrencilerin akademisyenlerden de kaçınmasına neden olabilirler (Shia, 1998).

İçsel motivasyonun önemli olmasından dolayı araştırmacılar bu motivasyonun varlığını öğrencilerde ölçmek için çalışmalar yapmışlardır. Örneğin, Miller, Greene, Montalvo, Ravindran ve Nichols (1996; akt. Shia, 1998) Matematiğe Yönelik Tutum Ölçeği'ni kullanarak bir çalışma yapmışlardır. Ancak bu ölçek, öğrencilerin sınıftaki genel motivasyonlarını değerlendirmede yararlı sonuçlar vermemektedir (Shia, 1998). Pintrich, Smith, Garcia ve McKeachie (1993; akt. Shia, 1998) bir çalışmada Öğrenmede Motive Edici Stratejiler Ölçeği (The Motivated Strategies for Learning Questionnaire-MSLQ)'ni kullanmışlardır. Yaptıkları çalışmada içsel hedef yöneliminin, başarı ile pozitif ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ölçeğin içsel ve dışsal motivasyonu değerlendirmede dörder maddesi olduğu için öğrencilerin sınıftaki hedeflerini muhtemelen ölçmemektedir (Shia, 1998). Fortier, Vallerand ve Guay (1995; akt. Shia, 1998) içsel motivasyon, dışsal motivasyon arasındaki ilişkiyi incelemek için Akademik Motivasyon Ölçeği'nin Fransızca versiyonunu kullanmışlardır. Yaptıkları çalışma geçmiş bulguları desteklemiştir. Ancak güç motivasyonu veya başarısızlık korkusu gibi hesaplanmayan birçok dışsal faktör içermektedir (Shia, 1998).

Söz konusu sorunları ortadan kaldırmak için Shia (1998) tarafından Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği geliştirilmiştir. Bu ölçek uzmanlık hedefleri ve başarı ihtiyacından oluşan iki içsel faktörden ve otorite beklentileri (aile ve akademisyenler), akran kabulü, güç motivasyonları ve başarısızlık korkusundan oluşan dört dışsal faktörden meydana gelen 60 maddelik bir ölçektir. Shia (1998) tarafından 60 maddelik söz konusu ölçek, 81 üniversite öğrencisi üzerinde çalışılmış ve ölçeğin güvenilirlik katsayısı (Cronbach alfa katsayısı) .77 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmanın sonucunda; bazı maddelerin, diğer maddelerle negatif ilişkisi olduğu bulunmuştur ve bir revizyon ihtiyacı duyulmuştur. Diğer maddelerle pozitif ilişkisi olmayan maddelerin elenmesinden sonra yapılan analizle güvenilirlik katsayısı .86 hesaplanmıştır.

Günümüzde halen bu bilgilerin, gerçek akademik dünyaya uygulanışının bilinmesine ihtiyaç vardır. Üstelik ülkemizde söz konusu ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması henüz yapılmamıştır ve üniversite öğrencilerine yönelik akademik motivasyonu inceleyen bir ölçek henüz geliştirilmemiştir. Bununla birlikte son zamanlarda ülkemizde öğretim elemanlarına yönelik ölçek çalışmaları bulunmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, Türk üniversite öğrencisi örneğinde ölçeğin psikometrik özelliklerini belirlemek ve gelecek araştırmalara katkı sağlamaktır. Söz konusu ölçeğin, bu çalışmada Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile ayrılık geçerliğinin incelenmesi de son derece önemlidir. Çünkü ülkemizdeki ölçek çalışmalarında, Sosyal Beğenirlik Ölçeği kullanılarak ayrılık geçerliği halen çalışılmamaktadır.

YÖNTEM

Örneklem

Araştırmaya, Abant İzzet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji ve Sosyoloji Bölümü'nden gönüllü 380 öğrenci katılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik çalışması için toplam 10 ayrı çalışma yapılmıştır. Her uygulamada yaklaşık 30 ile 35 öğrenci katılmıştır. Bu araştırmada 5 araştırmanın sonuçları verilmektedir.

Çeviri Çalışması

Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin İngilizce orijinal hali, araştırmacı tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Bilirkişi tarafından çeviri kontrol edilmiş ve Yüz Görünüş Geçerliliği ile sınıf ortamında ölçek maddeleri tekrar gözden geçirilmiştir. Yapılan düzenlemelerle ölçek, uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Araçlar

Onam Formu. Tüm katılımcılara verilen onam formu ile katılımcılara araştırmanın konusu, araştırma danışmanı ve araştırmacının iletişim bilgileri, gönüllülük ve gizlilik ilkeleri yazılı olarak sunulmuş ve hiçbir kişisel bilgi talep edilmemiştir. Bu formda, katılımcıların cevaplarındaki samimiyetin önemi vurgulanmış ve katılımları için teşekkür edilmiştir.

Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği. Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği; Shia (1998) tarafından geliştirilen, 28 maddeden oluşan ve 7' li likert tipinde bir ölçektir. Ölçekte gereksinim, korku, yetkinlik, ustalık, akran ve güç motivasyonları ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Yalnızca bir ters madde (18.madde: "Sınıfta benden daha iyi not alınması beni etkilemez.") tespit edilmiş ve ters çevrilerek analizler yapılmıştır. Türkçe'ye uyarlanarak çalışılan ölçek, son hali sunulmuştur.

Demografik Form. Bu form ile katılımcılardan cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm, kaçınıcı sınıfta oldukları, anne ve babalarının eğitim durumları bilgisi alınmıştır.

Sosyal Beğenirlik Ölçeği. Ülkemizde Türkçe'ye uyarlama, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Coşkun, Durak ve Elgin (2011) tarafından yapılmıştır. 17 maddeden oluşan 5'li likert tipi ölçektir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .78 ve .73 arasında değişmektedir ve bu çalışmadaki iç tutarlılık katsayısı ise .64 hesaplanmıştır. Analizler 1., 5., 6., 7., 11., 12., 15. ve 17. maddeler ters çevrilerek yapılmıştır.

İşlem

Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği, ilk önce araştırmacı tarafından orijinalinden Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra, ölçeğin her maddesi sınıf ortamında diğer araştırmacılara sunularak Yüz Görünüş Geçerliliği ile gözden geçirilerek düzenlenmiştir. Araştırma sınıf ortamında yapılmıştır ve araştırmacı, katılımcıların sıralarda teker teker oturmasını sağlayarak sınıf düzenini oluşturmuştur. Araştırmacı, çalışma hakkında sözlü olarak kısa bir bilgi verdikten sonra çalışma materyalleri paket halde katılımcılara verilmiştir. Çalışma paketi sırasıyla Onam Formu, Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği, Demografik Bilgi Formu ve Sosyal Beğenirlik Ölçeği'nden oluşmaktadır.

İlk olarak katılımcılar onam formunu okumuşlardır. Onam Formu okunduktan ve imzalandıktan sonra, bir sonraki sayfada yer alan Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin cevaplandırılmasına geçilmiştir. Demografik Bilgi Formu'nda katılımcılar; cinsiyetlerini, eğitim aldıkları bölümlerini, anne ve babalarının eğitim durumlarını doldurmuşlardır. Son olarak verilen Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile katılımcılar, her bir ifadenin kendilerine ne derece uygun olup olmadığını 1'den 5'e kadar rakamlarla işaretlemişlerdir. Tüm katılımcılar çalışmayı bitirdikten sonra, paket halindeki ölçek düzenli şekilde geri toplanmış ve tüm katılımcılara katılımları için teşekkür edilerek araştırma sonlandırılmıştır.

Söz konusu ölçeğin çeviri çalışmasından kaynaklanan madde bazındaki problemler nedeniyle, ölçek revizyonlardan geçirilerek 14 kez tekrar uygulamalar yapılmıştır. Yapılan tüm uygulamaların bazıları, iç tutarlılık katsayıları ve çalışmayan maddeler ile birlikte sunulmuştur.

BULGULAR

Araştırma verileri, SPSS 20 paket programı kullanılarak bilgisayar ortamında istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Ölçeğin Güvenirliği

Ölçeğin güvenirliliği iç tutarlılık ile hesaplanmıştır ve ölçek, yüksek derecede güvenilir bulunmuştur. Söz konusu Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin iç tutarlılık katsayısı .70 ile .90 arasında değişmektedir. Son çalışmada ise bu katsayı (Cronbach alfa katsayısı) .90'dır (Bkz. Tablo 1). Her madde için madde-toplam korelasyonu incelenmiş ve korelasyon katsayıları .17 ve .68 arasında hesaplanmıştır (Bkz. Tablo 2). Dolayısıyla Tablo 2'deki değerlere göre madde toplam korelasyonu .30 değerinin altında olan maddeler tekrar çalışılmayı gerektirmektedir.

Tablo 1: Güvenirlik Analizi

AİMÖ'nin Revize Edilmiş Farklı Uygulamalarına Ait Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyonları ve Cronbach Alfa Katsayıları

Maddeler	<i>Uygulama I</i>	<i>Uygulama III</i>	<i>Uygulama X</i>	<i>Uygulama XIV</i>
M1	.13	.42	.20	.17
M2	.34	.43	.48	.63
M3	.42	.06	.29	.20
M4	.15	.30	.42	.35
M5	.04	.13	.41	.54
M6	.10	.39	.03	.28

M7	.10	.38	.20	.39
M8	.05	.37	.23	.43
M9	.30	.21	.28	.68
M10	.39	.42	.38	.23
M11	.11	.10	.33	.52
M12	.36	.58	.11	.61
M13	.28	.31	.43	.53
M15	.66	.15	.64	.66
M15	.38	.28	.46	.38
M16	.61	.04	.64	.23
M17	.19	.34	.51	.33
M18 (T)	.00	.11	.18	.26
M19	.53	.45	.03	.68
M20	.07	.32	.29	.44
M21	.01	.51	.30	.47
M22	.25	.47	.29	.64
M23	.08	.62	.64	.35
M24	.08	.41	.13	.63
M25	.28	.13	.16	.60
M26	.33	.36	.19	.66
M27	.21	.26	.49	.66
M28	.03	.49	.14	.41
Cronbach Alfa	.70	.79	.80	.90

Tablo 2: Ölçek Maddeleri ve Maddelerin Madde-Toplam Korelasyonları

Maddeler	Madde Toplam Korelasyonları
1. Bilmem gereken her şeyi öğrenmek isterim.	.17
2. Sınavı erken bitirdiğim zaman, bir şeyi yanlış yaptığımı ya da unuttuğumu düşünürüm.	.63
3. Dersten bir şeyler öğreniyor olmam her şeyden daha önemlidir.	.20
4. Zor bir sınavım olduğunda, başarısız olacağım ilk	.35

aklıma gelen şeydir.	
5. Beni yoran ödevlerin, bana daha çok şey öğrettiğini düşünürüm.	.54
6. Üniversite, her zaman faydalı bilgiler edinmemi sağlar.	.28
7. Başkalarının anlamadığı ders konularını, anladığımda kendimi iyi hissedirim.	.39
8. Hatalarımdan ders aldığım bir sınavdan, düşük bir not almak beni üzmez.	.43
9. Sınavdan iyi bir not aldığımda, başkalarının beni daha fazla onayladığını düşünürüm.	.68
10. Bazen daha iyi öğrenmek için, bir ödevi gereğinden daha özenli yaparım.	.23
11. Çok farklı alanlarda araştırma yapmayı severim.	.52
12. Üniversitede olmak, bir şeyleri başarabildiğimi aileme ispatlamam için bana fırsat verir.	.61
13. Düşük bir not aldığımda utanırım.	.53
14. Saatlerce çalışsam bile yeterince çalışmadığımı düşünürüm.	.66
15. Dersi veren öğretim üyesi, sınav kağıtlarımızı geri vermeye başladığında gerilirim.	.38
16. Sınavda hiçbir şey hatırlayamamaktan korkarım.	.23
17. Ödevleri istenilen şekilde tamamlamak benim için önemlidir.	.33
18. Sınıfta benden daha iyi not alınması beni etkilemez.	.26
19. Kötü bir not aldığımda, dersi veren kişiyi hayal kırıklığına uğrattığımı hissedirim.	.68
20. Beni zorlayan bir projeyi bitirdiğimde kendimi iyi hissedirim.	.44
21. Zamanımın çoğunu araştırma ve inceleme yaparak geçiririm.	.47
22. Dersi veren hocanın veya öğretim üyesinin beklentilerini karşılamaya çalışırım.	.64
23. Her ödev için elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışırım.	.35
24. Sınıfta en başarılı öğrencilerden biri olmayı isterim.	.63
25. Üniversitenin eğitimi hakkında, çevremdeki insanlarla aynı düşüncelere sahibim.	.60
26. Ne kadar çok zekiysem, arkadaşlarım tarafından o kadar çok kabul edileceğimi düşünürüm.	.66
27. Yeteneklerimi sınıfta gösterdiğimde daha iyi fark edildiğimi düşünürüm.	.66
28. Kendime bir yüksek hedef belirlerim.	.41

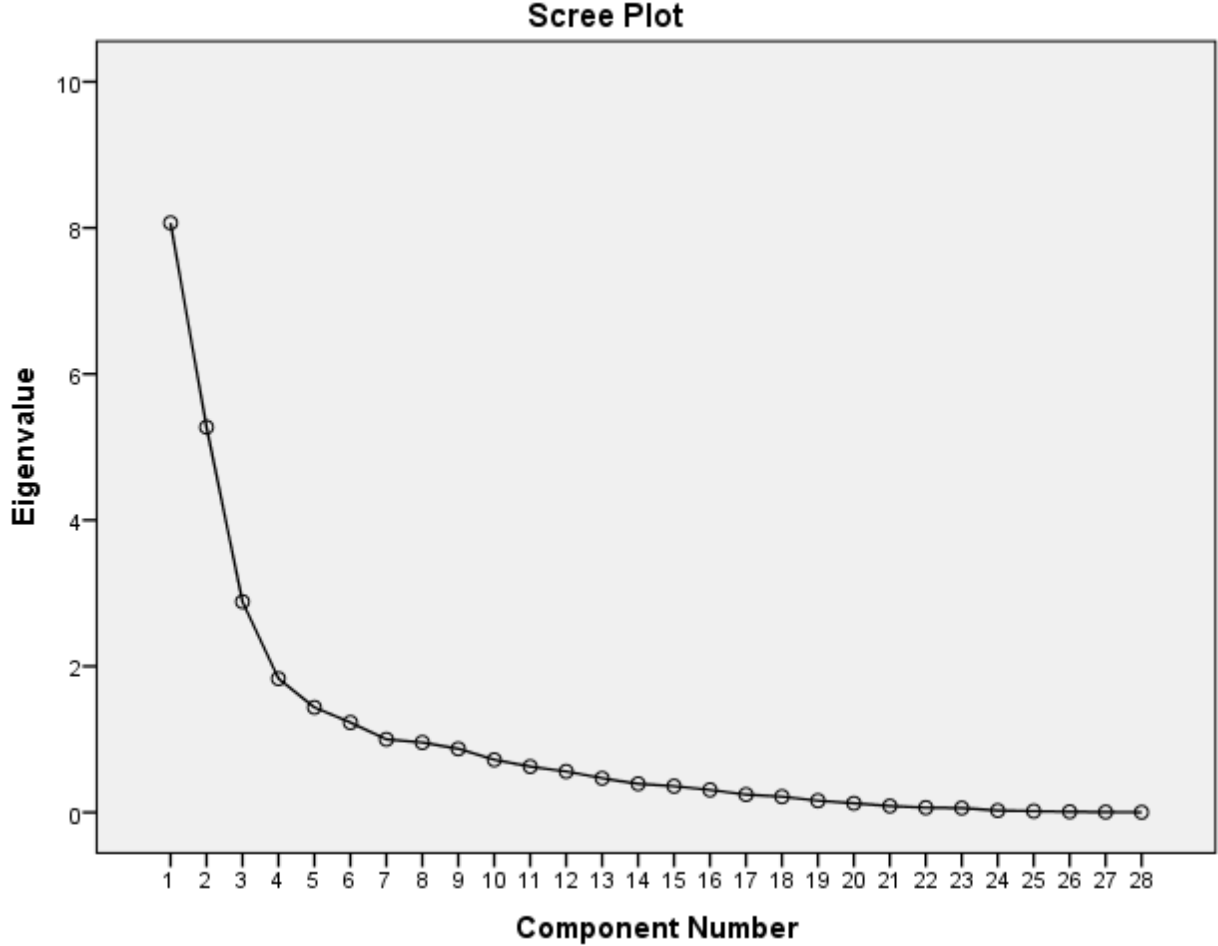
Ölçeğin Geçerliliği

Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin geçerliliği, Yapı Geçerliliği ve Ayrılık Geçerliliği ile incelenmiştir.

Yapı Geçerliliği

Ölçeğin yapı geçerliliğine için Faktör Analizi yapılmıştır. Öncelikle örneklemin Faktör Analizi için uygunluğu test edilmektedir ve Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterlilik Ölçümü'nün 0.76 üzerinde olması beklenmektedir. Bazı araştırmacılar .50'ye kadar olan değerleri kabul etmektedirler. Söz konusu araştırmanın KMO Örneklem Yeterlilik Ölçümü .39 olarak hesaplandığından, mevcut örneklemin faktör

analizi için yeterli olmadığını görülmektedir. Bu çalışmada çizgi grafiğine bakıldığında, öz değeri 1 ve 1'in üzerinde olan toplam 7 faktör bulunmaktadır. Bu faktörler toplam varyansın % 77.58' ini açıklamaktadır. Açıklanan varyansın % 57.94' ünü ise üç önemli faktör oluşturmaktadır. Çizgi grafiğine bakıldığında da, ölçeğin üç faktöre sahip olduğu görülmektedir (Bkz. Grafik 1)

Grafik 1: Faktör Çizgi Grafiği

Ayrılık Geçerliliği

Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile korelasyonuna bakılarak söz konusu ölçeğin ayrılık geçerliliği incelenmiştir. Bu ölçeğin İç tutarlılık katsayısı .64 olarak hesaplanmıştır. Korelasyon analizi sonucu iki ölçek arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ($r = .22$, $p > .05$). Dolayısıyla ölçeğin ayrılık geçerliliği bulunmaktadır.

TARTIŞMA

Shia (1998) tarafından geliştirilen Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanıp geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yapıldığı bu çalışma, çeşitli açılardan öneme sahiptir. Türkiye'de yapılan çalışmalar incelendiğinde, eğitimdeki motivasyon konusunun ve içsel motivasyonun üniversite öğrencileri ile hiç çalışılmadığı göze çarpmaktadır. İlgili konu, ilköğretim ve lise öğrencileri ile sınırlı kalmış ve genellikle spesifik bir derse yönelik motivasyon incelenmiştir.

Dolayısıyla, üniversite öğrencilerinin akademik içsel motivasyonlarını inceleyen bir ölçeğin ülkemiz literatürüne kazandırılmasının faydalı olacağına ve gelecek araştırmalara ışık tutacağına inanılmaktadır. Üstelik, motivasyonları ölçülen öğrencilere yönelik özel ve farklı eğitim tarzları belirlenebilir. Böylece eğitim alanında gelişmelere büyük bir katkı sağlanabilir.

Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlarlarken maddelerin doğru çevirisi ve anlamı için 13 revizyon çalışması ile toplam 14 uygulama yapılmıştır. Ölçeğin ulaşılan son halinin iç tutarlılık katsayısı .90 ile yüksek derecede güvenilir bulunmuştur. Ancak madde toplam korelasyon değeri .30'un altında olan maddeler tekrar gözden geçirilmelidir.

Ölçeğin üç boyutu olduğu görülmektedir ve bu iki boyut varyansın % 57.94'ünü açıklamaktadır. Ancak daha iyi bir faktör analizi için örneklem sayısı arttırılmalıdır çünkü faktör analizi için yapılan örneklem yeterlilik ölçümü yeterli düzeyde bulunamamıştır.

Söz konusu ölçeğin Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile anlamlı bir ilişkisi saptanmamıştır. Dolayısıyla Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği sosyal beğenirliği değil, gerçekten akademik içsel motivasyonu ölçmektedir. Ancak yine de her bir maddenin Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile korelasyonu ayrıntılı incelenmeli ve ilişkili madde varsa gözden geçirilmelidir. Üstelik böyle bir ölçek çalışmasında, Sosyal Beğenirlik Ölçeği ile ayrılık geçerliğinin test edilmesi ülkemiz ölçek çalışmaları arasında önemli bir farklılığa sahiptir.

Gelecekte Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği'nin, madde toplam korelasyon değeri düşük olan maddelerin yeniden düzenlenmesiyle tekrar çalışılması yararlı olacaktır. Gelecekte yapılacak olan çalışmalarda geniş bir örneklem kullanılmalıdır. Kadın ve erkek sayısının birbirine yakın olduğu, çeşitli bölümlerin ve çeşitli sınıfların olduğu, akademik not ortalaması bilgisinin alınabildiği bir örneklem çalışma açısından oldukça olumlu olacaktır ve büyük yarar sağlayacaktır. Özellikle akademik not ortalaması ile akademik içsel motivasyon arasındaki ilişki incelenmelidir. Gelecek çalışmalarda katılımcılara paket halinde verilen materyallerin, verilmiş sırasının değiştirilebilir.

KAYNAKÇA

Coşkun, H., Durak, M. ve Elgin, V. M. (2008). *Sosyal beğenirlik ölçeği-17'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması*. Yayınlanmamış Makale.

Dede, Y. ve Yaman, S. (2008). Fen öğrenmeye yönelik motivasyon ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 2 (1), 19-37.

Dev, P. C. (1997). Intrinsic motivation and academic achievement: What does their relationship imply for the classroom teacher?. *Remedial and Special Education*, 18(1), 12-19.

Kuyper, H., Van der Werf, M. P. C., & Lubbers, M. J. (2000). Motivation, meta-cognition and self-regulation as predictors of long term educational attainment. *Educational Research and Evaluation*, 6(3), 181-205.

Shia, R. M. (1998). *Assessing academic intrinsic motivation: A look at student goals and personal strategy*. Retrieved September, 2014, from <http://www.cet.edu/pdf/motivation.pdf>.

Palmer, B. (2005). Create individualized motivation strategies. *Strategic HR Review*, 4(3), 5-5.

Ryan, R. M & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-67.

Wolters, C. A., & Rosenthal, H. (2000). The relation between students' motivational beliefs and their use of motivational regulation strategies. *International journal of educational research*, 33(7-8), 801-820.

Yılmaz, H. ve Çava, P. H. (2007). Fen öğrenimine yönelik motivasyon ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *İlköğretim Online E-Dergi*, 6 (3). 25 Eylül 2014, <http://www.ilkogretim-online.org.tr>.